

Aksjon stans!no
v/Håkon Wium Lie
Drammensveien 97B
0273 Oslo

Telefon: 90192217
Epost: howcome@stans.no

Oslo 2008-01-24

Plan- og Bygningsetaten
Postboks 364 Sentrum
0102 Oslo

Klage på avvisning av klage vedrørende nedstigningstårn

Det vises til brev av 2008-01-04, saksnummer 200510965-12, fra Plan- og Bygningsetaten der klage på «vedtak med tillatelser til oppføring av reklamefinansierte nedstigningstårn» avvises.

Vi påklager herved avvisningen av klagen og ber Fylkesmannen i Oslo og Akershus vurdere saken.

Vår klage har to hoveddeler: behandlingen før de reklamefinansiert tårnene kom opp, og behandlingen etter at tårnene kom opp.

Før tårnene kom opp

I august 2005 våknet mange innbyggere opp i Oslo med nye reklametårn utenfor sine hjem eller i sine nabolag. I løpet av to helger byttet JCDeaux ut 40 nedstigningstårn med 4,5 meter høye lysreklametårn som lyste hele natten. Dette førte til massive protester og undertegnede tok initiativ til Aksjon Stans!no for å kjempe mot tårnene. Aksjon Stans!no samlet på kort tid omkring 3000 underskrifter og kommentarer mot tårnene og har bred støtte i befolkningen. Mye av vårt arbeid er dokumentert på nettstedet www.stans.no.

Da vi begynte å grave i saken avdekket vi en skremmende saksbehandling:

1. Nabovarsel ble bare sendt ut til de aller nærmeste naboene. Varslene er typisk datert 26-29. juni 2002 og sendt rekommandert fra Kjelsås postkontor 9. juli 2002. Mottakere som tilbragte fellesferien hjemme fikk da brevet omtrent samme dag som to-ukers klagefristen gikk ut. De som var på ferie eller som bor i borettslag/sameier fikk det senere. Vi mener derfor at mange naboer ikke hadde noen reell mulighet til å klage innen fristen. Flere av naboene reagerte på den underlige tiden å sende ut nabovarsel på og gjorde PBE oppmerksom på dette. (Vedlegg 1 og 2 er eksempler på klager.)
2. Nabovarslene inneholdt ingen informasjon om høyde på de nye tårnene (de nye tårnene er 4,5 meter høye, dvs. betydelig høyere enn tidligere tårn). Det var heller ingen tegninger vedlagt, og det sto heller ingenting om at tårnene ville lyse. Vi mener derfor nabovarslene var villedende. (Vedlegg 3 er en kopi av et typisk nabovarsel.)
3. Plan- og Bygningsloven sier (i §94) at *“Før kommunen tar stilling til søknaden, skal den vurdere om det er grunn til å kreve ny varsling av naboer og gjenboere.”* Gitt at

det utsendte nabovarselet hadde klare mangler, samt det faktum at PBE var kjent med disse manglene, burde kommunen krevd ny varsling av naboer. Dette ble ikke gjort og PBE innvilget et 60-talls tillatelser til å sette opp lysreklametårn på kommunal grunn.

4. Mange av de oppsatte lysreklametårnene står i boligområder. I Oslos kommunes vedtekter (til Plan- og Bygningsloven § paragraf 107, stadfestet av Kommunal- og regionaldepartementet 7. november 1994 nr. 1039, vedlegg 4) står det: *“I boligstrøk er takreklame, lysreklame og større reklamearrangement ikke tillatt.”* Det synes derfor klart at mange av tillatelsene strider mot vedtektene.
5. Vedtektene for Oslo (vedlegg 5) er enda mer konkret i enkelte områder: *“I området på sjøsiden av Drammensveien, Sjølystveien, Frognerstranda fra bygrensen til Hjortnes kai er oppsetting av lysreklame forbudt.”* Likevel ble tillatelse innvilget for to tårn på sjøsiden av Drammensveien.
6. Enkelte strøk i Oslo har egne reguleringsbestemmelser. For eksempel sier reguleringsbestemmelsene for Skarpsno-området (vedlegg 5) at *“Navne- og reklameskilt skal være utformet i pakt med områdets kulturhistoriske karakter”*. Gitt at Skarpsno har fått samme tårn som resten av byen kan det ikke sies at reklamen er tilpasset området. Det er også lite sannsynlig at reklamekampanjer som vises på tårnene vil tilpasse seg områdets kulturhistorisk karakter.
7. Videre sier reguleringsbestemmelsene for Skarpsno: *“Før bygningsrådet behandler enhver byggemelding og søknad om bruksendring skal det foreligge uttalelse fra Byantikvaren.”* Det foreligger ikke uttalelser fra Byantikvaren i saksnr 200206995, som gjelder tårnet ved Drammensveien 98 på Skarpsno.

Vi mener hvert av punktene ovenfor danner grunnlag for tilbakekalling av gitte tillatelser for noen eller alle tårn. Særlig vil vi påpeke at punkt 3 gjelder alle tårn, og at punkt 4 gjelder alle tårn i boligstrøk.

På dette grunnlag, samt juridisk betenkning fra advokatfirmaet Haavind-Vislie (vedlegg 6) ber vi Fylkesmannen omgjøre gitte tillatelser.

Etter at tårnene kom opp

Da tårnene ble satt opp i august 2002 førte det til sterke reaksjoner fra Oslos innbyggere. Aftenpostens aftenutgave hadde eksempelvis en artikkel om saken 18. august 2005. Hovedoppslaget var om en innbygger som klaget over nattlyset fra tårnet. Per-Arne Horne fra PBE ble også intervjuet, og han uttalte: *“vi vurderer henvendelser og klager som kommer inn og vil se an om det er noe som må gjøres”*.

Det virker nå klart at PBE ikke har vurdert klager og henvendelser som har kommet inn. Sivilombudsmannen måtte skrive tre brev for at undertegende skulle få avslag på vår klage. Det er tvilsomt om andre klagere har vist samme utholdenhet, og vi tror derfor det ligger et stort antall ubehandlede klager hos PBE.

Høsten 2005 hjalp Aksjon Stans!no 168 personer å lage skriftlige klager. Tabellen under viser initialene til personene (fullt navn kan oppgis om nødvendig), dato for klage, adresse tårnet det klages over, samt saksnummer for tårnet:

K B	29 aug 2005	Kirkeveien vi Frogner stadion	200207013
P P	30 aug 2005	Grønlandsleiret 4	200206958
B B	30 aug 2005	Waldemar Thranes gate v/nr 19	200207039

J E	30 aug 2005	Professor Dahls gate / Bogstadveien	200206997
B K	30 aug 2005	Jens Bjelkes gate 60	200206966
H K	30 aug 2005	Bentsebrugata 12	200206953
H K	30 aug 2005	Torshovgata 2	200206959
T I	30 aug 2005	Sofienberggata / Markveien	200206960
K S	30 aug 2005	Niels Juels gate / Bygdøy allé	200207000
I C J	30 aug 2005	Sofienberggata / Markveien	200206960
D T	30 aug 2005	Thorvald Meyers gate / Grüners gate	200207038
A B	30 aug 2005	Thorvald Meyers gate / Grüners gate	200207038
T A	30 aug 2005	Schwensens gate 18	200206979
K T	30 aug 2005	Sorgenfrigata / Bogstadveien	200207026
L L	30 aug 2005	Bentsebrugata 12	200206953
R S	30 aug 2005	Bentsebrugata 12	200206953
I S	30 aug 2005	Kirkeveien vi Frogner stadion	200207013
A C J	30 aug 2005	Storgata 23	200300886
A H	30 aug 2005	Gabels gate / Bygdøy allé	200206974
A T	30 aug 2005	Briskebyveien / Skoveien	200207002
H B O	30 aug 2005	Bentsebrugata 12	200206953
T S	30 aug 2005	Schous plass	200207009
N P	30 aug 2005	Kristian Augusts gate 13 / Universitetsgata	200210023
E N S	30 aug 2005	Skippergata / Prinsens gate	200206990
L L	30 aug 2005	Bentsebrugata 12	200206953
E G	30 aug 2005	Ole Vigs gate / Kirkeveien	200206952
E H S	30 aug 2005	Henrik Ibsens gate / Torggata	200206991
S K	30 aug 2005	Parkveien 17	200207023
H W	30 aug 2005	Waldemar Thranes gate v/nr 19	200207039
R B	30 aug 2005	Thorvald Meyers gate / Grüners gate	200207038
G H	30 aug 2005	St. Olavs gate v/Blitz	200207015
I N B	30 aug 2005	Youngstorget	200207035
I N B	30 aug 2005	Stensgata / Thereses gate	200208977
H M	30 aug 2005	Gabels gate / Bygdøy allé	200206974
M R W	30 aug 2005	Bygdøy allé / Nobels gate	200207040
H M M	30 aug 2005	Waldemar Thranes gate v/nr 19	200207039

H M M	30 aug 2005	Kristian Augusts gate / Frederiks gate	200206966
M L	30 aug 2005	Waldemar Thranes gate v/nr 19	200207039
T A T	30 aug 2005	Storgata 23	200300886
M E	30 aug 2005	Grønlandsleiret 4	200206958
G U J	30 aug 2005	Dalsbergstien / Waldemar Thranes gate	200207041
T M A	30 aug 2005	Schwensens gate 18	200206979
V B	31 aug 2005	Dalsbergstien / Waldemar Thranes gate	200207041
F S	31 aug 2005	Waldemar Thranes gate v/nr 19	200207039
T S	31 aug 2005	Holbergs plass	200206985
T S	31 aug 2005	Christian Michelsens gate	200207011
E R	31 aug 2005	Grønlandsleiret 4	200206958
T Z	31 aug 2005	Apotekergata (Tinghuset)	200206987
T Z	31 aug 2005	Gydas vei / Suhms gate	200206973
T M	31 aug 2005	Sofienberggata / Markveien	200206960
E S	31 aug 2005	Bentsebrugata 12	200206953
T U	1 sep 2005	Jens Bjelkes gate 60	200206966
H K	1 sep 2005	Ole Vigs gate / Kirkeveien	200206952
C Ø	1 sep 2005	Drammensveien v/98	200206995
P D	1 sep 2005	Gimleveien / Bygdøy allé	200206965
A S	1 sep 2005	Gabels gate / Bygdøy allé	200206974
I W	2 sep 2005	Christian Michelsens gate	200207011
M S V	2 sep 2005	Sorgenfrigata / Bogstadveien	200207026
T K H	3 sep 2005	Stensgata / Thereses gate	200208977
H U	3 sep 2005	Christian Michelsens gate	200207011
N J H	3 sep 2005	Grødsleiret 4	200206958
A B	3 sep 2005	Jens Bjelkes gate 60	200206966
M B s v N	4 sep 2005	Bentsebrugata 12	200206953
T P	4 sep 2005	Stensgata / Thereses gate	200208977
S S	4 sep 2005	Waldemar Thranes gate v/nr 19	200207039
E V R	4 sep 2005	Grønlandsleiret 4	200206958
L U	5 sep 2005	Briskebyveien / Skoveien	200207002
E L	5 sep 2005	Gabels gate / Bygdøy allé	200206974
B N	5 sep 2005	Gabels gate / Bygdøy allé	200206974

O R	5 sep 2005	Storgata 29	200300879
A L	5 sep 2005	Apotekergata (Tinghuset)	200206987
J A G	6 sep 2005	Dalsbergstien / Waldemar Thranes gate	200207041
G J	6 sep 2005	Briskebyveien / Skoveien	200207002
M A	6 sep 2005	Skippergata / Prinsens gate	200206990
T H	6 sep 2005	Niels Juels gate / Bygdøy allé	200207000
G L T	7 sep 2005	Sorgenfrigata / Bogstadveien	200207026
F S H	8 sep 2005	Sandakerveien 10	200207010
B o	8 sep 2005	Niels Juels gate / Bygdøy allé	200207000
M D	8 sep 2005	Schwensens gate 18	200206979
H M S	8 sep 2005	Sofienberggata / Markveien	200206960
T L S	8 sep 2005	Thorvald Meyers gate / Grüners gate	200207038
A M B	9 sep 2005	Waldemar Thranes gate v/nr 19	200207039
E Ø	9 sep 2005	Torshovgata 2	200206959
H H R	9 sep 2005	Waldemar Thranes gate v/nr 19	200207039
H M E	9 sep 2005	Parkveien 17	200207023
K H	9 sep 2005	Bentsebrugata 12	200206953
E R	9 sep 2005	Waldemar Thranes gate v/nr 19	200207039
B T H	9 sep 2005	Ole Vigs gate / Kirkeveien	200206952
M R U	9 sep 2005	Storgata mot Kirkeristen	200206994
K S	9 sep 2005	Lilletorget	200207006
P B	9 sep 2005	Bentsebrugata 12	200206953
H B	9 sep 2005	Waldemar Thranes gate v/nr 19	200207039
D V P	9 sep 2005	Niels Juels gate / Bygdøy allé	200207000
F N	9 sep 2005	Waldemar Thranes gate v/nr 19	200207039
C E	9 sep 2005	Thorvald Meyers gate / Grüners gate	200207038
G S	9 sep 2005	Bygdøy allé / Nobels gate	200207040
E K	9 sep 2005	Niels Juels gate / Bygdøy allé	200207000
K B F	9 sep 2005	Bentsebrugata 12	200206953
M R	9 sep 2005	Torshovgata 2	200206959
Ø K F	9 sep 2005	Youngstorget	200207035
O I	9 sep 2005	Torshovgata 2	200206959
K H K	9 sep 2005	Jens Bjelkes gate 60	200206966

J B	9 sep 2005	Niels Juels gate / Bygdøy allé	200207000
s b t	9 sep 2005	Thorvald Meyers gate / Grüners gate	200207038
G B	9 sep 2005	Gabels gate / Bygdøy allé	200206974
R J	9 sep 2005	Youngstorget	200207035
T H	9 sep 2005	Sofienberggata / Markveien	200206960
C O V	9 sep 2005	Dalsbergstien / Waldemar Thranes gate	200207041
L B	9 sep 2005	Gimleveien / Bygdøy allé	200206965
A A	9 sep 2005	Briskebyveien / Skoveien	200207002
A v d H	9 sep 2005	Dalsbergstien / Waldemar Thranes gate	200207041
J B	9 sep 2005	Sorgenfrigata / Bogstadveien	200207026
H H	9 sep 2005	Gimleveien / Bygdøy allé	200206965
M W	9 sep 2005	Torggata / Grensen	200207036
E M	9 sep 2005	General Birchs gate / Ullevålsveien	200206978
K B H	9 sep 2005	Colletts gate / Geitmyrsveien	200207031
F E	9 sep 2005	Grüners gate / Fossveien	200206955
T K	9 sep 2005	Christian Michelsens gate	200207011
T S T	9 sep 2005	Thorvald Meyers gate / Grüners gate	200207038
F E	9 sep 2005	Sofienberggata / Markveien	200206960
C B S	10 sep 2005	Niels Juels gate / Bygdøy allé	200207000
J A	10 sep 2005	Niels Juels gate / Bygdøy allé	200207000
V E S A	10 sep 2005	Niels Juels gate / Bygdøy allé	200207000
K J S A	10 sep 2005	Niels Juels gate / Bygdøy allé	200207000
K J V	10 sep 2005	Niels Juels gate / Bygdøy allé	200207000
M S	12 sep 2005	Bygdøy allé / Nobels gate	200207040
M S	12 sep 2005	Gabels gate / Bygdøy allé	200206974
J F S B	12 sep 2005	Torshovgata 2	200206959
M S	12 sep 2005	Gabels gate / Bygdøy allé	200206974
A L B	12 sep 2005	Drammensveien / Munkedamsveien	200207037
T S	12 sep 2005	Bygdøy allé / Nobels gate	200207040
K G	12 sep 2005	Gabels gate / Bygdøy allé	200206974
E A W	12 sep 2005	Dalsbergstien / Waldemar Thranes gate	200207041
S S	12 sep 2005	Waldemar Thranes gate v/nr 19	200207039
M A	13 sep 2005	Sandakerveien 10	200207010

J B	13 sep 2005	Sorgenfrigata / Bogstadveien	200207026
C L	13 sep 2005	Thorvald Meyers gate / Grüners gate	200207038
A K	14 sep 2005	Bygdøy allé / Nobels gate	200207040
J F M	14 sep 2005	Gimleveien / Bygdøy allé	200206965
J L F	14 sep 2005	Thorvald Meyers gate / Grüners gate	200207038
K J	14 sep 2005	Stensgata / Thereses gate	200208977
L L	15 sep 2005	Waldemar Thranes gate v/nr 19	200207039
O N	16 sep 2005	Jens Bjelkes gate 60	200206966
M S	18 sep 2005	Biskop Gunnerus gate v/ Byporten	200207014
J W	18 sep 2005	Jens Bjelkes gate 60	200206966
G M	19 sep 2005	Dalsbergstien / Waldemar Thranes gate	200207041
A B	21 sep 2005	Skippergata / Storgata	200206962
S O R	24 sep 2005	Youngstorget	200207035
S A S	25 sep 2005	Gabels gate / Bygdøy allé	200206974
S A S	25 sep 2005	Gabels gate / Bygdøy allé	200206974
T C	25 sep 2005	Gabels gate / Bygdøy allé	200206974
S R 1 v A a	26 sep 2005	Briskebyveien / Skoveien	200207002
A K K	27 sep 2005	Gabels gate / Bygdøy allé	200206974
S S	29 sep 2005	Gimleveien / Bygdøy allé	200206965
H B	5 okt 2005	Kirkegata 20	200206961
U V C	5 okt 2005	Stensgata / Thereses gate	200208977
E D	10 okt 2005	Holbergs plass	200206985
M H	10 okt 2005	Storgata mot Kirkeristen	200206994
T K	11 okt 2005	Dalsbergstien / Waldemar Thranes gate	200207041
H R P	11 okt 2005	Schwensens gate 18	200206979
H R P	11 okt 2005	Dalsbergstien / Waldemar Thranes gate	200207041
H R P	11 okt 2005	Schwensens gate 18	200206979
A T	12 okt 2005	Sofienberggata / Markveien	200206960
O A	21 okt 2005	Biskop Gunnerus gate v/ Post	200207034
J B	30 okt 2005	Grønlandsleiret 4	200206958
K D C	3 nov 2005	Bygdøy allé / Nobels gate	200207040
W B	7 nov 2005	Bygdøy allé / Nobels gate	200207040
A H	28 nov 2005	Sofienberggata / Markveien	200206960

Våre stikkprøver viser at disse personene ikke har fått svar på sine skriftlige klager. Vi tror derfor det ligger et betydelig antall ubehandlede klager hos PBE.

Gitt avslagsbrevet fra PBE (av 2008-01-04) er det nærliggende å tro at PBE vil hevde at disse enkeltpersonene ikke har «rettslig klageinteresse» i disse sakene. Vi mener enkeltpersoner, samt en aksjon som vår, har rettslig klageinteresse av følgende grunner:

- PBE har, som sitert i Aftenposten, invitert enkeltpersoner til å klage og har sagt at klagene vil bli behandlet.
- Nedstigningstårnene står på kommunal grunn, som er alles eiendom. Personer som bor i nabolaget og bruker fortauene har derfor en nærhet til saken som gjør dem menings- og klageberettiget. Når det plutselig dukker opp tårn som er større enn de tidligere og som dermed bruker mer av fortauet og hindrer almen ferdsel må man ha rett til å klage.
- De nye tårnene er 4.5 meter høye og lyser om natten. De er derfor godt synlige i området rundt seg. Det betyr også at flere naboer er berørt enn ved andre endringer.
- Gitte tillatelse strider klart mot byens vedtekter og reguleringsbestemmelser. En skal ikke måtte være nærmeste nabo for å kunne påpeke at tillatelser strider mot regelverket.
- En må uansett kunne kreve å få svar på skriftlige henvendelser fra en offentlig etat som PBE.

PBE mener også at klagen fra Aksjon Stans!no har kommet for sent inn. Det er tragikomisk at etaten påberoper seg dette når deres eget svar kommer mer enn to år for sent. Vi mener det er urimelig å si at klagefristen gikk ut i 2004 når tårnene ikke kom opp før i 2005. Som vist ovenfor ble nabovarsel kun sendt til et fåtall personer personer og resten av inbyggerne var ikke gjort kjent med planene og kunne derfor heller ikke klage. Eksempelvis ble det ikke satt opp informasjon på tårnene som skulle byttes ut, velforeninger ble ikke informert, og heller ikke avisene fortalte hva som skulle skje.

Når PBE ikke har reagert på at nabovarslene ble datert og sendt ut på merkelige datoer som beskrevet ovenfor mener vi de ikke plutselig kan påberobe seg strenge formalistiske grunner får å avslå alle klager.

På dette grunnlag ber vi Fylkesmannen pålegge PBE å behandle alle skriftlige klager i disse sakene.

Montering av tårn

I vår klage av 2005-09-12 ba vi også PBE vurdere hvorvidt tårnene er montert i henhold til rammetillatelsene. Rammetillatelsene sier at:

Reklame skal hovedsakelig vendes bort fra trafikken slik at dørfeltet vender mot kjøreretningen

Vi mener denne forutsetningen brytes konsekvent; alle tårn viser reklame mot kjøreretningen. På tross av vår klage virker det ikke som om PBE har vurdert monteringen av tårnene.

Vi ber derfor Fylkesmannen vurdere hvorvidt tårnene er satt opp i henhold til tillatelsene.

Liste med saker

Listen med nedstigningstårn der PBE har gitt rammetillatelse og/eller igangsettelsestillatelse er dessverre lang. PBE kjenner listen godt, vi gjengir den her til informasjon for Fylkesmannen:

200206952 200206965 200206962 200206961 200206960 200206959 200206958
200206966 200206955 200206953 200207041 200207040 200207039 200207038
200207037 200207036 200207035 200207031 200207026 200207025 200207023
200207009 200207908 200207006 200207002 200207000 200206997 200206996
200206995 200206994 200206990 200206987 200206985 200206980 200206978
200208977 200206976 200206974 200206973 200212097 200210023 200210022
200210021 200210312 200210323 200300886 200300879 200300866 200206991
200206979 200207034 200207016 200207015 200207014 200207013 200207011
200207010 200206966.

Vi håper på snartlig behandling av vår klage og står gjerne tilgjengelig dersom mer informasjon skulle være nødvendig.

For Aksjon Stans!no,

Håkon Wium Lie